

thesis Adige), които се вливали въ Адриатическо море, и Тибръ (Tiberis Tibre) въ Сръдиземно море. Почвата била една отъ най плодороднитѣ въ Европа, особено въ равнинитѣ, но въ много планински мѣста не била добра за обработване. До като Сръдиземно море служило главенъ пжтъ за търговията, Италия, по положението си, изглѣждала най важната страна за тѣзи часть на свѣта; но тя твърдѣ малко се ползвала отъ това прѣимущество въ древността.

Тя се раздѣляла на 3 части: I) *Горня* или *сѣверна* — отъ Алпитѣ до двѣтѣ рѣкички Рубиконъ и Макра, — но само южната ѣ половина била обрната въ римска провинция слѣдъ 1-та пуническа война, между 225 и 222 година, а сѣверната до Алпитѣ — слѣдъ 2-та пуническа война; а право на гражданство тя получила и била причислена къмъ останалата Италия едва въ времето на Юлий Цезаря; — II) *срдняя* или *собственна Италия*, отъ Рубиконъ и Макра до рѣкитѣ Силаръ и Френто, — III) *долня* или *южна*, иначе *Велика Гърция*, отъ Силаръ и Френто до южнитѣ брѣгове и носове на морето.

I. *Горнята* или *сѣверна Италия* заключавала: 1) цизалпинската или прѣдъ-алпийската Галлия и 2) Лигурия.

1) *Цизалпинска Галлия* (Gallia Cisalpina aut Togata), била нарѣчена тъй въ противоположность на *трансалпинската* или *задъ-алпийската* или *собственна Галлия*, понеже била населена по вечеето съ галлски племена. Тя заемала една обширна равнина, прѣсѣчена отъ рѣката Падъ (По) на двѣ половини: сѣверна — *транспадаанска* или *задъ-падаанска Галлия* (gallia Transpadana), която заключавала въ себѣ си и Венеция (Venetia) Карния и Истрия, и южна — *циспадаанска* или *прѣдъ-падаанска Галлия*.

Въ транспадаанска Галлия, обитаема отъ галлскитѣ племена на тавринитѣ, инсубритѣ и ценоманитѣ, главни рѣки били: Падъ (Padus), съ сѣверни притоци: Дуранция (Durantia, днесъ Дурия, Дореа или Дюрансъ), Тичинъ (Ticinus, Тессинъ), Аддуа (Addua, Адда), Оллий (Ollius, Оллио), Минций (Mincius, Минчи) и други по малки. Рѣкитѣ Атезисъ (Athesis, Адиджъ), Медоакъ (Medoacus, Brenta), Пиава (Piavis, Пиаве), Тилавентъ (Tilaventus, Талияменто) и Сонций (Sontius, Изонцо) се вливали въ Адриатическо море. Езера въ нея имало: Вербанско (Verbanus, Лаго Маджоре) Ларийско (Larius, Лаго ди Комо) и Бенаско (Benacus, Лаго ди Гарда).

Въ циспадаанска Галлия, обитаема отъ галлскитѣ племена на боитѣ, сеннонитѣ и лингонитѣ, главни рѣки били, освѣнъ Падъ, южнитѣ му притоци: Танаръ (Tanarus, Танаро), Требиа (Trebia, Требия), Таръ (Tarus, Таро) и др.

Градоветѣ въ цизалпинска Галлия въобще сж произлѣзли по вечеето отъ римскитѣ колонии или поселения, учрѣдени отъ римлянитѣ постепенно съ завоюванието на тѣзи страна и по вечеето отъ тѣхъ и до сега спазватъ прѣдишнитѣ си названия, именно: на югъ отъ Падъ (образувани по рано) Равенна, Бонония (Bononia, Болония), Мутина (Modena), Парма, Плаценция (Пиаченца) и др., а на сѣверъ отъ Падъ (образувани по късно) Мантуа, Кремона, Бриксия (Брешиа), Медиоланъ (Mediolanum, Миланъ), Тичинъ (Ticinum, Павия), Августа на Тавринитѣ (Augusta Taurinorum, Туринъ) и други на истокъ отъ Атезисъ (Адиджъ), образувани още по късно.

2) *Лигурия*, нарѣчена тъй по обитаешитѣ въ нея отъ старо време лигурийски племена на антеменитѣ, статиелитѣ и апуанитѣ, обемала приморска-